

УЖГОРОД

9 березня минуло 212 років від дня народження Тараса Шевченка – генія, чиє ім'я стало символом української свободи, гідності та незламності. У XIX столітті його поезія пробудила національну свідомість українців, у 2014 році надихала учасників Революції гідності, а сьогодні додає сили нашим воїнам у боротьбі проти чергової спроби російської імперії знищити все українське.

В Ужгороді на площі Народній відбувся захід із вшанування Кобзаря. Представники обласної та міської влади, військовослужбовці, правоохоронці та громадськість поклали квіти до пам'ятника поету. Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять усіх захисників і захисниць, які віддали життя за Україну, наближаючи здійснення Шевченкового пророчого слова про вільну і незалежну державу.

Тарас Шевченко і сьогодні залишається одним із головних символів нашої боротьби. Його слово – це духовна зброя, яка вже понад два століття підтримує українців у прагненні до свободи і веде нас до перемоги.

«Борітеся – поборете!» – у центрі Ужгорода відбувся поетичний марафон «Шевченкові читання. Мовою Кобзаря», присвячений 212-й річниці від дня народження Тараса Шевченка. Ця акція вже стала традицією, яка єднає закарпатців та гостей краю навколо творчості українського Генія.

Символічно, що цей марафон народився у найтемніші часи – у перші дні повномасштабного вторгнення 2022 року. Тоді слово Кобзаря стало справжнім світлом і дороговказом до незламності. Сьогодні воно продовжує звучати як клич до єдності та нагадування про ціну нашої свободи.

Цьогоріч марафон об'єднав читців із закладів

культури, освіти різних громад краю. Долучилися і учасниці народної аматорської студії поезії «Чарівне слово» Ужгородського міського центру дозвілля-будинку культури (керівник – Наталія Дубініна) та Ужгородської школи мистецтв.

Особливою частиною заходу став «Відкритий мікрофон»: перехожі, ужгородці та гості міста зупинялися, щоб продекламувати улюблені рядки, які за два століття не втратили своєї актуальності, а навпаки – набули нової, пророчої сили.

Захід за підтримки департаменту культури Закарпатської ОВА провели академічний обласний театр ляльок «Бавка» спільно з Академією культури і мистецтв, Закарпатським обласним організаційно-методичним центром культури, Ужгородським міським центром дозвілля – будинком культури, Ужгородською дитячою школою мистецтв і театральною студією «Бавка».

ЙОГО СЛОВО – ЦЕ ДУХОВНА ЗБРОЯ

МОНІТОРИНГ РУХУ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

в Ужгороді забезпечуватиме «Дозор»

У часті у відборі взяли дві компанії: ТзОВ «Дозор Україна» та ТзОВ «Українські геологічні системи».

За результатами розгляду пропозицій переможцем визначено товариство «Дозор Україна». Компанія має значний досвід роботи у цій сфері та наразі надає аналогічні послуги у 19 містах України, серед яких Житомир, Івано-Франківськ, Рівне, Запоріжжя, Черкаси, Чернігів, Хмельницький, Мукачеве та інші.

В Ужгороді ТзОВ «Дозор Україна» забезпечує GPS-моніторинг громадського транспорту із 2016 року. За цей час за кошти підприємства у місті було встановлено «розумні зупинки» та електронні табло з прогнозом часу прибуття транспорту; впроваджено мобільний застосунок «Dozor City», який дозволяє мешканцям відстежувати рух автобусів у режимі реального часу.

Найближчим часом проєкт рішення про введення в дію результатів конкурсу буде внесено на розгляд виконавчого комітету міської ради, інформує відділ транспорту Ужгородської міської ради.

Конкурс із визначення суб'єкта господарювання для організації та управління рухом автобусів на регулярних міських маршрутах загального користування з використанням системи GPS-моніторингу, який проводиться кожні 5 років, відбувся днями у міськраді.

ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК УЖНУ

відзначив 20 років від дня заснування

Упродовж цього часу ФСН сформувався як потужний освітньо-науковий осередок, що здійснює підготовку кваліфікованих фахівців у галузях політології, психології, соціології, філософії, педагогіки та державного управління – професій, роль яких особливо зростає в умовах війни.

З нагоди 20-річчя факультету відбувся урочистий захід, який зібрав керівництво області та міста, викладачів, студентів і випускників. Міський голова Богдан Андрійов та начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернобук також долучилися до привітань.

За вагомих особистих внесок у соціальний і культурний розвиток міста та з нагоди 20-річчя грамоти міської ради та управління у справах культури, молоді та спорту вручили викладачам та студентам факультету суспільних наук.

Ректор УжНУ Володимир Смоланка подякував колективу за плідну роботу, розвиток факультету, а студентам за зацікавленість та навчання й висловив переконання, що попри не надто велику історію, у ФСН точно буде довге і яскраве майбутнє.

До присутніх також звернулися з побажаннями декан факультету Василь Левкулич та колишній декан ФСН Юрій Остапець.

Співпраця факультету суспільних наук із міською владою створює для студентів можливості стажування та ознайомлення з роботою органів місцевого самоврядування в межах програми «Перший кар'єрний крок». Випускники цього факультету працюють в місцевому самоврядуванні і в такий спосіб роблять значний внесок у розвиток громади.

ФОТОФАКТ. Низку культурних заходів з нагоди 212-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка в Ужгороді завершив великий благодійний концерт Заслужений академічний Закарпатський народний хор на підтримку Збройних Сил України «Кобзар до Ужгорода йде».

У залі обласної філармонії представили програму, до якої увійшли пісні на вірші Кобзаря – прозвучали відомі твори «Заповіт», «Думи мої», «Бандуристе, орле сизий», «Ребе та стогне Дніпр широкий», а також фрагмент «Вечорниці» з п'єси Назар Стодоля. Артисти виконали й запальний український гопак, а також багато яскравих вокальних і хореографічних номерів Закарпатського народного хору.

Справжньою окрасою концертної програми стали сольні виступи відомих виконавців, які наповнили сцену глибокою емоційністю та силою української пісні на слова Тараса Шевченка. Виступили народний артист України Петро Матій, Васирина Вовканич, а також вокальне тріо у складі Ольги Свида, Ольги Міщенко та заслуженої артистки України Яни Садварій.

До програми долучилися й юні таланти комунальних мистецьких закладів міста – вихованці Ужгородської школи мистецтв, Ужгородської

музичної школи №1 та Ужгородського міського центру дозвілля - будинку культури. Дуже тепло глядачі зустрічали виступи талановитої Кіри Касинець, зразкового вокального ансамблю «Перлинка».

Концерт відбувся за підтримки управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

РОБОТА МОБІЛЬНОГО АДМІНІСТРАТОРА Є ВАЖЛИВИМ ВИДОМ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

На звернення БФ «Карітас-Ужгород» працівники ЦНАПу Ужгородської міської ради здійснили виїзд мобільного адміністратора з використанням спеціального мобільного кейсу для оформлення документів на отримання соціальних послуг.

Протягом трьох годин роботи адміністратори опрацювали 15 звернень щодо ухвалення рішення про надання соціальних послуг – це адміністративна послуга, яка надається особам та сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно подолати їх

наслідки. Послуга передбачає офіційне рішення уповноваженого органу про надання чи відмову у наданні відповідних соціальних послуг в залежності від потреб людини.

За словами керівниці ЦНАПу Жанни Павлув, виїзд мобільного адміністратора – це формат роботи, який дозволяє максимально наблизити адміністративні послуги до людей, які через стан здоров'я або інші обставини не можуть самостійно відвідати Центр надання адміністративних послуг.

Усі подані заяви опрацьовуються у встановленому порядку для подальшого призначення відповідних соціальних послуг.

Робота мобільного адміністратора ще раз доводить, наскільки цей вид надання адміністративних послуг є важливим, адже допомагає створювати безбар'єрні середовища для обслуговування громадян відповідно до сформованих запитів й у такий спосіб надає підтримку особам з інвалідністю та їхнім родинам безпосередньо за місцем проживання тощо.

ЗАСІДАННЯ РАДИ ГОЛІВ ОСББ, ЖБК, БК ВІДБУЛОСЯ В УЖГОРОДІ

На порядку денному – питання благоустрою, можливостей професійного клінінгу для ОСББ від соціального підприємства, послуг із технічного обслуговування внутрішньобудинкових газових мереж багатоквартирних будинків, передачі показників лічильників.

Головувала на засіданні директорка департаменту міської інфраструктури Даниєлла Геворкян. Вона проінформувала присутніх про те, що в Ужгороді здійснюється нанесення на геоінформаційну систему мереж водопостачання та водовідведення КП «Водоканал м. Ужгорода» компанією ТОВ «НП РІКОМ». Під час реалізації проекту оцифровано паперову технічну документацію міських мереж водопостачання, а також проведено комплексне обстеження мереж шляхом фізичного обходу з фіксацією їх фактичного технічного стану, що є першим етапом проекту. Департамент інфраструктури має намір замовити послуги з проведення обстеження мереж

зливної каналізації, що дозволить передати її на баланс окремії юридичній особі та у подальшому вирішувати питання належного утримання.

Члени Ради порушували питання щодо вимог до забудовників із розширення мережі стічних вод. Директорка

департаменту зазначила, що такі вимоги передбачаються технічними умовами. Загальний об'єм стічних вод у місті постійно зростає, відповідно збільшилася загальна кількість випусків мережі дощової каналізації. Більша частина міста покрита загальносплавною системою каналізації.

Присутні також обговорили питання вивезення гілля з прибудинкових територій, ву-

личного освітлення, утримання контейнерних майданчиків ТОВ «АВЕ-Ужгород». Щодо цих питань голови правлінь ОСББ, ЖБК, БК можуть звертатися безпосередньо у відділ благоустрою.

Також зауважили, що під час весняного прибирання прибудинкових територій варто декільком ОСББ по районах об'єднатися та замовляти в КШЕПІ гілкоподрібнювач, або в інших організаціях великогабаритні контейнери, наприклад, у ТОВ «АВЕ-Ужгород» для вивезення сміття та великогабаритних відходів. Полігон твердих побутових відходів у с. Барвінок, на який вивозяться ТПВ з нашого міста, переповнений та не має можливості приймати неподрібнене гілля.

Окрім цього, планується під час місячника благоустрою встановлювати великі контейнери поблизу майданчиків для збору ТПВ, куди можна буде складати відходи.

Представниці Об'єднання ромських жінок «Голос Ромні» – проєктна менеджерка Оксана Майор та менеджерка зі старту Соціального підприємства з клінінгової справи Леся Кайнер – розповіли про можливість професійного клінінгу для ОСББ, ЖБК, БК. Члени Ради наголосили, що об'єднання зацікавлені у розширенні ринку надавачів послуг із прибирання прибудинкових територій, генеральних прибирань під'їздів та домовились про налагодження подальшої співпраці.

Представники Закарпат-

ської філії ТОВ «Газорозподільна мережа України», зокрема начальниця комерційного департаменту Юлія Осадчук проінформувала присутніх, що на офіційному сайті філії можна ознайомитися із переліком видів робіт, які входять до технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання в житлових будинках,

там і оприлюднено графіки проведення технічного обслуговування будинків. У багатоквартирних будинках для внутрішньобудинкових систем, строк експлуатації яких не перевищує 25 років, технічне обслуговування проводиться раз на п'ять років, а якщо строк експлуатації будинку понад 25 років, то обслуговування потрібно проводити раз на три роки.

Також на сайті розміщено інформацію про можливі способи передачі показників лічильників: через чат-бот «ГАЗ-МЕРЕЖІ», особистий кабінет, контакт-центр, тому представниці філії звернулися з проханням до членів Ради сприяти поширенню інформації серед мешканців ОСББ, ЖБК, БК.

УЖГОРОД У ЖАЛОБІ...

Ужгород знову в жалобі: 5 березня в останню земну дорогу провели 54-річного захисника Бориса Тараненка.

Борис Валерійович Тараненко народився 31 серпня 1971 року. Навчався в ужгородській школі №3. Працював в ЖРЕР №3 нашого міста.

Був рядовим, номер обслуги 1-го кулеметного взводу роти вогневої підтримки штурмового батальйону військової частини А4862.

Вірний військовій присязі, захищаючи Україну від російського агресора, загинув під час виконання бойового завдання 16 лютого 2026 року поблизу населеного пункту Шевченко Покровського району Донецької області.

Чин похорону відбувся на площі Народній. Провести воїна в останню путь прийшли міський голова Богдан Андрійв, військові, рідні, колеги та містяни.

Під час церемонії зачитали пам'ятний лист від Головнокомандувача Збройних Сил України генерала Олександра Сирського – як знак глибокої вдячності за жертвне служіння Бориса Тараненка в лавах ЗСУ.

Бориса Тараненка поховали на Пагорбі Слави.

У захисника залишився брат.

Вічна і світла пам'ять...

9 березня в Ужгороді попрощалися із 56-річним старшим солдатом Андрієм Жабським.

Андрій Жабський був старшим сапером 3 відділення розмінування 2 взводу розмінування роти 2 інженерно-саперного батальйону розмінування військової частини А3955. Воїн загинув 21 лютого 2026 року під час виконання бойового завдання із захисту Батьківщини.

Чин похорону відбувся на площі Народній. Віддати останню шану полеглому прийшли рідні й близькі, військові, мешканці міста, міський голова Богдан Андрійв.

Під час церемонії зачитали пам'ятний лист від Головнокомандувача Збройних Сил України генерала Олександра Сирського – на знак глибокої вдячності за жертвне служіння Андрія Жабського в лавах ЗСУ.

Поховали воїна з військовими почестями на Пагорбі Слави.

Вічна пам'ять і шана Герою.

В Ужгороді 10 березня попрощалися із 51-річним солдатом Михайлом Швандою.

Михайло Степанович Шванда народився 4 вересня 1974 року в Ужгороді. Був випускником місцевої школи №15, згодом продовжив навчання в Ужгородському державному університеті. Далі була служба в армії, де він здобув навички сапера.

На захист Батьківщини став у 2024 році, служив стрільцем-снайпером мотопіхотного відділення військової частини А0998. Загинув Михайло Шванда 11 січня 2026 року біля Часового Яру Бахмутського району Донецької області.

Чин похорону відбувся на площі Народній. Віддати останню шану полеглому прийшли рідні й близькі, військові, мешканці міста, міський голова Ужгорода Богдан Андрійв.

Під час церемонії зачитали пам'ятний лист від Головнокомандувача Збройних Сил України генерала Олександра Сирського – на знак глибокої вдячності за жертвне служіння Михайла Шванди в лавах ЗСУ.

Поховали захисника з військовими почестями на Пагорбі Слави.

Вічна пам'ять і шана Герою.

ОГОЛОШЕННЯ

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ** Атестат про повну загальну середню освіту серія МЕ АС № 005935, виданий 21 червня 1997 року загальноосвітньою школою І-ІІІ ступенів села Угли Тячівського району Закарпатської області на ім'я Негря Наталія Михайлівна; а також: Додаток до атестата про повну загальну середню освіту серія МЕ АС № 005935, виданий 21 червня 1997 року загальноосвітньою школою І-ІІІ ступенів села Угли Тячівського району Закарпатської області на ім'я Негря Наталія Михайлівна.

В Івано-Франківському міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції України 04.03.2026 зареєстрований за №18/812 наказ департаменту культури Закарпатської обласної державної адміністрації від 26.02.2026 №44 „Про затвердження Положення про конкурс на здобуття обласної премії імені Йосипа Бокшая та Адальберта Ерделі у галузі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва”.

СТАРТУВАВ МІСЬКИЙ КОНКУРС «УЖГОРОД ОЧИМА ШКОЛЯРІВ»

За вулицями, спорудами, набережними міста приховані історії, люди, події...

Учні 9 – 10 класів протягом 60 днів вивчатимуть наше місто та демонструватимуть: як виглядає Ужгород їхніми очима, які історії приховують його вулиці, будівлі та простори?

36 школярів разом із кураторами працюватимуть у командах, досліджуватимуть обрані об'єкти, створюватимуть власні маршрути, зніматимуть відео та формуватимуть сучасні цифрові екскурсії.

Загалом заявки на участь в конкурсі подали з 13 міських шкіл. Начальниця відділу закладів освіти управління освіти міськради Олена Габор подякувала учням та вчителям за те, що вирішили спробувати

практичних зустрічей;
– збір, аналіз та систематизація інформації;
– розроблення структури екскурсії або туристичного маршруту;
– створення текстових, фото- та відеоматеріалів;

курсу – дати молоді показати свої навички, створити якісний сучасний контент, що продемонструє місто по-новому. Важливо: усі створені роботи будуть розміщені в мобільному туристичному додатку «Ужгород».

Проект покликаний не просто розповісти про місто, а сформувати покоління молодих амбасадорів Ужгорода, для яких його популяризація стане особистою темою та простором лідерства.

Викладач факультету туризму УжНУ, керівник «Турінформу Закарпаття» Олександр Коваль під час зустрічі зауважив, що за вулицями, спорудами, набережними Ужгорода приховані історії, люди, події, і саме школярі будуть тими, хто їх знайде, зрозуміє і розповість іншим по-своєму, а можливо, й вперше. Очікуємо, що через кілька тижнів саме школярі, учасники цієї ініціативи, стануть тими, хто продемонструє, наскільки цікавим і глибоким є Ужгород, якщо прицільно за ним спостерігати.

Фінал конкурсу відбудеться з публічною презентацією команд та голосуванням через туристичний додаток Ужгорода.

Організатори: управління економічного розвитку міста Ужгородської міської ради та управління освіти Ужгородської міської ради. Концепція та методичний супровід – Олександр Коваль, керівник «Турінформ Закарпаття», викладач факультету туризму УжНУ.

себе у цьому проєкті й додала: його мета чудова, адже дозволить показати іншим бачення школярів на популярні об'єкти у нашому місті.

Конкурс передбачає 3 етапи:

Підготовчий: формування команд, вибір об'єктів (вулиця / будівля / простір), ознайомлення з правилами проєкту та туристичним додатком Ужгорода.

Основний етап: проведення щотижневих навчально-

– підготовка матеріалів для розміщення у туристичному мобільному додатку та соціальних мережах.

Підсумковий етап: презентація результатів роботи команд;
– демонстрація створеного контенту, голосування.

Як інформує начальниця відділу туризму та промоції міста управління економічного розвитку міста Іветта Міхалко, головне завдання цього кон-

УЖГОРОД ЧЕРЕЗ ІСТОРІЇ ЖІНОК

відкрила тематична екскурсія

Екскурсія, присвячена жінкам, чії історії вплітаються у минуле Ужгорода, відбулася минулої неділі. Учасники прогулялися центральною частиною обласного центру Закарпаття та відкрили для себе маловідомі сторінки міської історії.

Маршрут розпочався на площі Поштової біля будівлі міської ради, де говорили про Єлисавету Грабар – дружину міського голови Костянтина Грабара, яка заснувала благодійну ідальню та активно займалася громадською діяльністю.

Далі під час прогулянки згадали Мотрю Братійчук, яка очолила обсерваторію при Ужгородському національному університеті, та Єлисавету – дружину першого короля Угорщини, відому своєю опікою над освітою дівчат.

Учасники також почули незвичну історію «королеви Єгипту»

родом з Ужгорода, а згодом дійшли до пошти імператриці Марії Терезії, чия епоха суттєво вплинула на розвиток міста. Поруч згадали і Ганну Якушич, історія якої пов'язана з родиною Другетів. Дорогою до Ужгородського замку екскурсанти дізналися більше про жінок цієї відомої аристократичної родини.

А завершилася екскурсія біля замку історіями двох Крістін та легендою про привид Білої

Діви, яка й сьогодні залишається однією з найвідоміших ужгородських легенд, інформує відділ туризму та промоції міста Ужгородської міської ради. Дякуємо всім, хто долучився до екскурсії та відкривав для себе Ужгород через історії жінок, які залишили помітний слід у житті міста.

ЯК ПОСИЛИТИ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАД ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ

обговорили в Ужгороді

Робоча зустріч із представницями Агентства міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Королівства Нідерландів VNG International відбулася в Ужгородській міськраді. Захід проходив у межах наступного етапу відбору громад до участі у проєкті «Посилення спроможності громад для забезпечення сталого відновлення як передумови добровільного повернення українців».

Представниці VNG International – місцева експертка з питань місцевого самоврядування VNG International Наталія Бойко, проєктна координаторка, молодша спеціалістка з питань моніторингу, оцінювання та навчання Зоряна Карпенко – відзначили, що Ужгородська громада успішно пройшла перший етап відбору і ця зустріч є частиною подальшого оцінювання потенційних громад-учасниць проєкту.

До обговорення долучилися міський голова Богдан Андрійв, заступниця міського голови Марія Бадида, представники управ-

ління економічного розвитку міста Василь Цап, відділу транспорту Петро Бобик, департаменту соціальної політики Марина Стасюк, управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення Ярослав Глагола й Ірина Столярова, а також Вікторія Тараконич та Мирослава Іванчик – представники управління міжнародного співробітництва та інновацій, яке підготувало проєктну заявку у співпраці з іншими структурними підрозділами та координувало організацію зустрічі.

Під час зустрічі учасники обговорили основні виклики, з якими сьогодні стикається громада в умовах війни, зокрема необхідність розвитку інфраструктури, розширення соціальних і медичних послуг, адаптацію ринку праці, підтримку внутрішньо переміщених осіб та створення умов для повернення населення. Також представили бачення громади щодо пріоритетних напрямів співпраці та потенційних можливостей участі Ужгорода у проєкті.

Наступним етапом програми стане відбір до 10 громад, які отримають подальшу експертну та інституційну підтримку в межах реалізації проєкту.

ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ ЗІ СПОРТИВНОЇ ХОДЬБИ

Ці змагання – один з етапів відбору збірної команди України на чемпіонат Європи у Великобританії, інформує управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

Понад 100 спортсменів із Сумської, Житомирської, Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської, Дніпропетровської, Харківської, Закарпатської, Київської областей та м. Києва, які представляють ДЮСШ, СДЮШОР, заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, ШВСМ, ЦОП, спортивні клуби та

серед дорослих, молоді, юніорів і юніорок, юнаків та дівчат відбувся в обласному центрі

інші заклади фізичної культури і спорту виборювали найкращі результати на набережній Незалежності.

Привітали учасників та побажали їм високих результатів міський голова Богдан Андрійв і начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Алла Чернобук.

У ПРОГРАМІ ЧЕМПІОНАТУ (ДОВЖИНА КОЛА – 1 КМ.):

Спортивна ходьба (півмарафон): чоловіки, чоловіки-молодь, жінки, жінки-молодь;

Спортивна ходьба (марафон): чоловіки, чоловіки-молодь, жінки, жінки-молодь;

Спортивна ходьба (5 км): юнаки та дівчата 2009 – 2010 рр.н., юніори та юніорки;

Спортивна ходьба (3 км): юнаки 2011 – 2012 рр.н.;

Спортивна ходьба (2 км): дівчата 2011 – 2012 рр.н.

Під час змагання діяло правило Penalty Zone (штрафної зони) відповідно до Правил змагань з легкої атлетики TR 54. Спортсмени, у яких не було сертифіката «I RUN CLEAN», не могли брати участь у чемпіонаті.

Щодо спортсменів 2013 р.н. та молодших, то вони допускалися до змагань лише за попереднім погодженням із головним тренером штатної команди з резерву.

Кожен учасник мав право змагатися лише в одній віковій категорії, відповідно до вчасно поданої кінцевої заявки, а саме у своїй або в старшій (наступній) віковій категорії.

Захід відбувся за підтримки управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

ЧЕМПІОНАТ З САМБО В УЖГОРОДІ

організувало Західне оперативнотериторіальне об'єднання Національної гвардії України

За словами організаторів, цей спортивний захід присвячений пам'яті загиблих військовослужбовців Національної гвардії України.

В урочистому відкритті змагань взяли участь Заступник голови Закарпатської обласної ради Василь Дем'янчук, заступник голови Закарпатської ОВА Юрій Гузинець, Ужгородський міський голова Богдан Андрійв, а також командування підрозділів Національної гвардії України.

На килимі змагалися бійці, які пройшли попередній відбір та представляють свої військові частини і регіони. Серед учасників – воїни, які повертаються до служби та спорту після поранень. Їхня присутність стала символом незламності, проявом характеру: кожен поєдинок – це про принципову боротьбу, спортивний дух та сильні емоції.

Міський голова Богдан Андрійв подякував учасникам за силу, мужність та любов до рідної країни. «Ваша енергія надихає всіх, дякуємо за те, що вже зробили на полі бою й робите далі для нас. Ви своїм прикладом демонструєте, український воїн незламний – і на фронті, і в житті. Ми завжди пам'ятатимемо тих військових, які віддали життя за Україну. Слава Героям!», – наголосив він.

Такі змагання насамперед – про честь, братерство і вдячність. Дякуємо нашим захисникам.

ЗАКРИТИЙ ЧЕМПІОНАТ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ З ТАНЦЮВАЛЬНОГО СПОРТУ-2026

відбувся в Ужгороді

Понад 300 танцівників із спортивних клубів Закарпаття демонстрували свою майстерність, харизму та жагу до перемоги у залі спортивно-оздоровчого комплексу УжНУ. А також нагадали: танцювальні програми, які підготували учасники – це поєднання атлетизму та артистизму, з багатством форм рухів, особливою технікою виконання вправ тощо.

Свої вміння у танцювальному спорті демонстрували такі вікові категорії: молодь до 21 року; молодь; юніори 2; юніори 1; ювенали 2; ювенали 1. Спортсмени змагалися у стандартній, латиноамериканській та соло програмах.

Привітали учасників зі стартом, а також побажали дружньої атмосфери й, звісно, перемоги найкращим танцівникам міський голова Богдан Андрійв, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернобук і голова відокремленого підрозділу ГО «Всеукраїнська федерація танцювального спорту та брейкінгу "Закарпатський обласний осередок ГО ВФТСБ" Олександра Мишко.

Цей чемпіонат відбувся за підтримки управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

**ЗАКАРПАТСЬКИЙ ЕТАП
ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ЗМАГАНЬ
З ФЕХТУВАННЯ НА ШПАГАХ
СЕРЕД ДІТЕЙ U-15 «ГОРЕЦЬ-2026» –
«UZHGOROD-OPEN»
ВІДБУВСЯ В УЖГОРОДІ**

Понад 200 спортсменів із Івано-Франківська, Харкова, Дніпра, Хмельницького, Львова, Тернополя, Києва, Броварів, Долини, Мукачева та Ужгорода, які представляють ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ, навчальні заклади спортивного профілю, ФСТ та спортивних клубів змагалися у залі №1 Центру олімпійської підготовки.

У змаганнях взяли участь учасники таких вікових категорій: хлопці та дівчата 2011 р. н. та молодші; хлопці та дівчата 2013 р. н. та молодші; хлопці та дівчата 2015 р.н. та молодші; хлопці та дівчата 2017 р. н. та молодші.

Привітати шпажистів та побажати успішних поєдинків завітало і міський голова Богдан Андрійів, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернобук, представники Федерації фехтування в Закарпатській області Михайло Пантьо та Олександр Радь. Упродовж двох змагальних днів учасники виборювали найвищі нагороди, захід відбувся за сприяння управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

**ВИСТАВКА ЗАСЛУЖЕНОЇ ХУДОЖНИЦІ
УКРАЇНИ МАГДАЛИНИ ПУГЛИК-БЕЛЕНЬ
ВІДКРИЛАСЯ В УЖГОРОДСЬКОМУ СКАНСЕНІ**

В експозиції представлена серія композицій «Космогонія Людства», а також вибрані твори різних років: кераміка, живопис, графіка, гобелени, скульптура малих форм, релієфи, нецке.

Ця добірка об'єднує роботи з приватних колекцій Києва, Чернігова, Львова, Ужгорода, Мукачева, Берегова та Чопа.

Виставка присвячена 75-річчю з дня народження авторки. Із цієї нагоди міський голова Богдан Андрійів передав грамоту Ужгородської міської ради Магдалині Іванівні за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, творчу діяльність, активну участь у громадському й мистецькому житті міста.

До привітань мисткині долучилася й начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернобук.

Роботи експонуватимуться у малій виставковій залі до 23 березня.

Довідково: Народилася Магдалина Пуглик-Белень 4 березня 1951 року в с. Невицьке Ужгородського району.

дисциплін із кераміки, живопису, композиції, скульптури малих форм тощо.

За понад 50-річчя образотворчої, педагогічної, громадсько-культурної діяльності провела 11 персональних виставок, зокрема в Києві. Двічі представляла Україну з власними творами на «Бієнале інтернаціонале кераміки» (Аргентина, 2003 та 2005 рр.). Уперше в Закарпатській області створила власну школу кераміки на основі етнокультур Карпатського регіону.

Магдалина Пуглик-Белень – членкиня Закарпатської організації Національної спілки художників України та Закарпатського осередку Львівського регіонального відділення Спілки дизайнерів України, учасниця обласних, республіканських і міжнародних художніх виставок. Твори авторки поповнили музейні та приватні колекції в Україні й за кордоном.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом департаменту фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради від 06 березня 2026 року № 8

**ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ
ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ
МІСЦЕВИМ БОРГОМ
БЮДЖЕТУ УЖГОРОДСЬКОЇ
МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2025 РІК**

Загальні положення

Звіт про виконання Програми управління місцевим боргом бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік, яка затверджена наказом департаменту фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради 26.12.2025 року № 53, підготовлено відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом».

Показники рішення міської ради від 19.12.2024 №2080 «Про бюджет Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік» з урахуванням змін до нього в частині місцевого боргу, місцевого гарантованого боргу та місцевих гарантій

Ужгородська міська рада у кінці 2023 року виступила гарантом по кредиту від Європейського інвестиційного банку (Угода про передачу коштів позики Європейського інвестиційного банку між Міністерством фінансів України, Міністерством інфраструктури України, Ужгородською міською радою та КП «Ужгородський муніципальний транспорт» №131.10-05/276 від 28.12.2023 року), наданому КП «Ужгородський муніципальний транспорт» для реалізації підпроєкту «Створення системи міського електрично-го транспорту в м. Ужгород» в рамках Проєкту «Міський громадський транспорт України II».

Сума кредиту – до 3 900,0 тис. євро. Граничний обсяг гарантованого міс-

цевою радою боргу на 31 грудня 2025 року визначено у сумі 179 229,4 тис. грн.

В 2025 році сума вибірки для КП «Ужгородський муніципальний транспорт» складала 1 359,2 тис. євро, у гривневому еквіваленті на дату проведення операції 65 561,1 тис. грн. (встановлений Національним банком України офіційний курс гривні щодо іноземних валют станом на 15.10.2025 року склав 48,2354 грн. за 1 євро).

Станом на 01.01.2026 року сума внутрішнього гарантованого Ужгородською міською радою боргу складає 1 359,2 тис. євро, у гривневому еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України на кінець останнього дня звітного періоду 67 764,4 тис. грн. (встановлений Національним банком України офіційний курс гривні щодо іноземних валют станом на 31.12.2025 року склав 49,8565 грн. за 1 євро).

Перша дата сплати відсотків відповідно до графіку обслуговування та погашення 20.04.2026 року.

Витрати бюджету для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії було передбачено у сумі 8 843,0 тис. грн.

У зв'язку з відсутністю гарантійних зобов'язань із зазначених платежів у 2025 році зменшено бюджетні призначення на надання кредитів відповідно до рішення міської ради від 13.11.2025 року №2517 «Про зміни до бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік».

Граничний обсяг місцевого внутрішнього боргу запозичення від публічного акціонерного товариства акціонерний банк «УКРГАЗБАНК» на 31 грудня 2025 року визначений у сумі 14 035,1 тис. грн.

Ужгородською міською радою 03 серпня 2021 року прийнято рішення № 340 «Про здійснення місцевих запозичень до бюджету Ужгородської міської територіальної громади у 2021 році у формі укладання кредитного договору з публічним акціонерним товариством акціонерним банком «Укргазбанк» та Ужгородською міською радою на фінансування витраток бюджету розвитку міста Ужгород для забезпечення фінансовим

ресурсом проєктів будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів соціально-культурної сфери та комунального господарства.

Між публічним акціонерним товариством акціонерним банком «Укргазбанк» та Ужгородською міською радою підписаний кредитний договір про надання кредиту у формі невідновлювальної відкритої кредитної лінії від 02 вересня 2021 року №618/2021/ЗакОД-КБ-НВКЛ.

Валюта запозичення – національна валюта України, гривня.

За звітний період запозичення отримано у сумі 14 035,1 тис. грн.

Погашення кредиту здійснюється щомісячними платежами у разі досягнення рівня заборгованості встановлені графіком зменшення загального ліміту невідновлювальної відкритої кредитної лінії до кредитного договору.

За звітний період 2025 року погашено кредит у сумі 1 404,2 тис. грн.

Проценти за користування кредитними коштами сплачені в сумі 366,0 тис. грн. Сплата процентів здійснюється щомісячними платежами у строки та згідно з умовами, встановленими кредитним договором.

Інструменти, за допомогою яких планувалось забезпечення фінансування бюджету Ужгородської міської територіальної громади у 2025 році

Джерелом фінансування Програми в частині погашення місцевого боргу бюджету Ужгородської міської територіальної громади в 2025 році були передбачені кошти передані із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду).

Видатки на обслуговування місцевого боргу здійснюється за рахунок надходжень загального фонду.

Структура місцевого боргу на кінець 2025 року

Граничний обсяг гарантованого місцевою радою внутрішнього боргу на 31 грудня 2025 року визначений у сумі 179 229,4 тис. грн.

Обсяг гарантованого місцевою ра-

дою внутрішнього боргу на 31 грудня 2025 року склав 67 764,4 тис. грн. (1 359,2 тис. євро).

Граничний обсяг місцевого внутрішнього боргу запозичення від публічного акціонерного товариства акціонерний банк «УКРГАЗБАНК» на 31 грудня 2025 року визначений у сумі 14 035,1 тис. грн.

Обсяг внутрішнього місцевого боргу на 31 грудня 2025 року склав 12 630,9 тис. грн.

Оцінка досягнутих показників та ризиків, пов'язаних з управлінням місцевим боргом бюджету Ужгородської міської територіальної громади

Погашення місцевого боргу здійснюється у разі досягнення рівня заборгованості встановлені графіком зменшення загального ліміту невідновлювальної відкритої кредитної лінії до кредитного договору. За звітний період 2025 року погашено кредит в необхідні строки.

Сплата процентів за користування кредитними коштами здійснювалося щомісячними платежами у строки та згідно з умовами, встановленими кредитним договором.

Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координація роботи з виконання Програми в частині строків погашення основної суми боргу та сплати відсотків, за користування кредитними коштами, здійснює департамент фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради а також забезпечує складання звіту про її виконання не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

Результати роботи з питань місцевого боргу регулярно висвітлювались у інформації про виконання бюджету Ужгородської міської територіальної громади щомісячно, та щоквартально протягом 2025 року та розміщувались на офіційному сайті Ужгородської міської ради у розділі /Бюджет/https://rada-uzhgorod.gov.ua/budzheth-mista-1.

Директор департаменту Леся ГАХ

Вулиця М. Лучкая в Ужгороді є особливою – і такою її роблять старовинні, десь гірше, десь краще збережені будинки, котрі колись належали поважним містянам. Оскільки здавна територія цієї вулиці була садом і городом греко-католицької єпархії (його називали також фільварком або угорською – мойор ("major")), забудовувати її почали відносно недавно, близько 100 років тому, коли єпархія вирішила розпродати суміжні ділянки. Продавали їх поступово і лише людям з хорошою репутацією. Так і сталося, що вулиця М. Лучкая (так вона і називалася в чехословацькі часи) у міжвоєнний період була таким собі елітним куточком міста, де проживали лікарі, вчителі, чиновники.

Одним із тих, хто придбав там ділянку і побудував будинок, був окружний лікар Великоберезнянщини Імре Гелкі (dr. Helki Imre). На жаль, невідомо, як довго проживав він у тому будинку, знаємо лише, що у 1942 році він мешкав у селі Люта, а будинок на тоді вже вулиці Мойор здавав в оренду банкіру Нандору Матерну-молодшому. Про Нандора Матерну відомо лише те, що він був родом із Кошице, а до Ужгорода приїхав у 1939 році разом з дружиною Герміною Фрідрік. Поважний банкір покинув це помешкання, і тоді Імре Гелкі здав його сім'ї юриста др. Івана Бачинського. Бачинські проживали там в роки Другої світової війни і залишилися в будинку після неї, коли край став частиною Радянського Союзу, а вулицю назвали на честь радянського командира Миколи Щорса. При цьому що сталося з власником будівлі, лікарем Імре Гелкі – невідомо.

Про Івана Бачинського нам розповіла кілька років тому його донька Катерина. У будинку на М. Лучкая вона проживала разом із батьками до 1970 року, там народилася і провела безхмарні роки дитинства та юності. Батько у спогадах Катерини Іванівни теж залишив дуже світлий слід. "Він був надзвичайно освіченою, розумною та інтелегентною людиною, – згадує нині вона. – Серйозний, але в той же час із чудовим почуттям гумору, батько любив розповідати цікавинки, знав багато анекдотів. Він був ідеалом для всієї великої родини Бачинських, до нього часто приходили за порадами, ділилися з ним своїми проблемами. А він намагався кожному допомогти. В сім'ї його називали Йонко-бачі".

Іван Бачинський у Празі

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ІСТОРІЯ ЖИТТЯ ТА БУДИНОК ДР. ІВАНА БАЧИНСЬКОГО

Іван Бачинський походив із великого і відомого в нашому краї роду Бачинських. Його батько Даниїл Бачинський був греко-католицьким священником, мама Маргарета Гомичко теж належала до відомого священницького роду. У цього подружжя було 10 дітей, а четвертим серед них – Іван, котрий народився 1 липня 1909 року в селі Сільце на Іршавщині, де тоді служив о. Даниїл.

Сім'я священника в ті часи жила доволі бідно, на 3-ох старших синів Бачинських в будинку була всього одна пара чобіт, тож взимку малі Михайло, Іван та Даниїл ходили до школи по черзі. При цьому усі примудрялися вчитися на «відмінно». По завершенні початкової школи в Сільці брати Бачинські вступали до гімназій. Іван у 1918 році вступив одночасно і до Берегівської реальної гімназії, і до Ужгородської духовної семінарії. Пізніше він перевівся до Ужгородської гімназії, проживаючи разом із двома братами в студентському гуртожитку "Алумней". Закінчив Іван навчання в обидвох навчальних закладах – гімназії та семінарії – у 1926-му, і того же року поїхав до Праги. Там він із легкістю вступив на юридичний факультет відомого Карлового університету, був активним студентом, очолював хор "Общества греко-католических студентов". Співати він взагалі любив, мав прекрасний бас. Навчання йому теж давалося легко, потім він згадував, що часто допомагав товаришам студентам-медикам з вивченням латини.

От тільки деякі роки Іван був змушений навчатися екстерном, оскільки у батьків не вистачало грошей. Батькам Івана було справді непросто, але вони якимось чином спромоглися дати прекрасну освіту усім 9-м дітям (одна дитина Бачинських не дожила до дорослого віку).

Навчання в університеті Іван закінчив у 1931-му році, тоді же отримав направлення на роботу в Мукачеві. Цілий рік він працював конціпістом, тобто практикантом у фінансовій дирекції міста Мукачева, аж поки у 1932-му не отримав звання доктора юридичних наук. За цей рік у його житті сталася ще одна важлива подія, бо в Мукачеві він познайомився з молододою вчителькою Марією Попович, у яку без тями закохався.

Марія була донькою поштового працівника з Мукачева. Дівчина закінчила вчительську семінарію, була гарною, розумною, любила дітей і чудово грала на піаніно. Одружитися на такому ідеалі молодий юрист Іван Бачинський готовий був хоч завтра, однак у 1932 році, разом із поважним званням доктора, він отримав і повістку до армії.

Протягом двох років Іван служив у війську в місті Кошице. А коли повернувся, одразу же одружився зі своєю коханою. Пара оселилася у батьків Марії в Мукачеві. Вже у 1935-му у них народилася перша донечка Марія, а ще через рік – донька Магдалина. Весь цей час Іван щодня діставався на роботу до Ужгорода, бо ще у 1934-му був призначений у Крайовий суд. У ті часи між Ужгородом та Мукачевом вже курсували перші автобуси, які називали "літучками", але їздили вони рідко, та й були дуже незручними – фактично критими вантажівками з дерев'яними лавицями. Тож Іван кожного

дня мусив щось вигадувати, аби дістатися на роботу, а потім і додому. Добирався він на будь-якому транспорті, часто його хтось підвозив. Що й казати, було це дуже незручно.

Тому, коли у 1937-му році др. Івана Бачинського взяли на роботу до об'єднаної юридичної консультації місцевих державних установ, сім'я вирішила переїхати до Ужгорода. Перша їхня квартира розташовувалася у сучасному провулку Кафедральному. Тоді ця вулиця ще не мала окремої назви, тож навіть у договорі про оренду Бачинські зазначали, що орендують "квартиру із трьох кімнат, кухні, купальні, предсіней та комори на другому поверсі будинку Марії Булецової у кінці Лучкайової вулиці".

В Ужгороді сім'ї Бачинських жити подобалося. Іван багато працював, а у вільний час брав активну участь у спортивному житті міста, був палким прихильником СК "Русь". Марія працювала вчителькою

поважною, доктора Бачинського добре знали в місті і краї, на вулицях із ним усі віталися, могли і підійти для короткої юридичної консультації. На таке пан доктор ніколи не ображався, однаково люб'язно говорив і з багатими, і з бідними. Діти згадують нині, що на площі Ф. Корятовича, якраз на розі з їхньою вулицею Лучкая багато років продавав з переносного візка газовану воду старенький єврей. Коли їхній батько проходив повз цього торговця, то завжди дуже тепло з ним вітався, перекидався кількома словами. Цікаво, що знав др. Іван Бачинський багато мов: українську, російську, угорську, чеську і навіть іврит, який вивчив у Празі.

Як ми вже згадували, у 1942 році сім'я Бачинських переїхала до будинку лікаря Імре Гелкі. Тоді він розташовувався на вулиці Мойор під номером 11. 4-кімнатна квартира була дуже гарною, світлою і теплою. З просторої вітальні можна було вийти на красивий заокруглений балкон, обвитий виноградом. Цікаво, що будинок цей мав три окремих помешкання. Окрім основної квартири, у цоколі була маленька однокімнатна квартира з кухнею, яка, можливо, призначалася для прислуги. Окремою квартирою з однієї кімнати та кухні є і задня частина будинку (нині це особливо добре видно, оскільки цю частину фасаду інші власники відремонтували і частково перебудували).

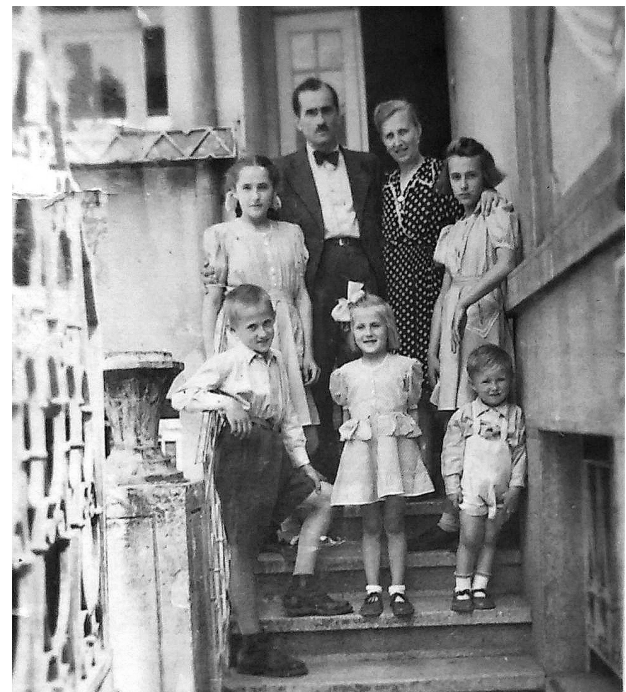
У 1942-му Бачинські сплачували за свою частину будинку 100 пенге на місяць, що було доволі великою сумою. Додатково за умовами договору орендарі мали платити за спожиту воду. До слова, того же року в сім'ї народилася четверта дитина – пані Катерина, котра й розповіла нам цю історію.

Закінчення на наступній стор.

у початковій школі (нині у цій будівлі на площі Шандора Петефі розташована Дитяча школа мистецтв), а у 1938 році народила третю дитину – сина Івана.

1938-ий був, як відомо, для нашого краю черговим переломом. Восени Івана Бачинського мобілізували до чехословацького війська, але до участі у бойових діях справа не дійшла – Чехословаччина майже без спротиву віддала частину краю Угорщині. Тож Іван Бачинський повернувся додому, отримав угорське громадянство і у 1939-му заступив на посаду референта Ужанської адміністративної експозитури. Якщо перевести це на сучасні поняття, то в угорські часи він, очевидно, був юрисконсультом адміністрації району Ужанщини, тобто колишньої Ужгородської жупи. Посада ця була за місцевими мірками високою і

Бачинські на сходах свого будинку

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ІСТОРІЯ ЖИТТЯ ТА БУДИНОК ДР. ІВАНА БАЧИНСЬКОГО

Початок на попередній стор.

У 1944 році Івана Бачинського знову призвали на військову службу, тепер уже до угорської армії. У боях він участі не брав, його відпустили додому незадовго до того, як через Ужгород пройшов фронт Другої світової війни. Перед цим друзі кликали його переїхати до Кошице, навіть роботу йому там знайшли, та Іван не хотів покидати батьків, котрі на той час уже проживали в Ужгороді.

Після проходження лінії фронту, у листопаді 1944-го, він став працівником Ужгородського міського народного комітету, через місяць очолив комунальний відділ Народної Ради Закарпатської України, а в березні 1945 року тодішній керівник народного комітету Ужгорода Сергій Стаєв запросив його стати своїм заступником.

Ще того же року посаду Івана Бачинського скоротили, але без роботи він не лишився, бо його одразу запросили до Закарпатського народного хору. Вчорашній чиновник співав і гастролював із хором до кінця 1946 року, а тоді змушений був звільнитися через хворобу дружини. Марія вже не могла працювати, змушена була покинути школу № 2, в якій навчала дітей з 1937-го по 1946 роки. На той час у сім'ї Бачинських було вже 5-ро дітей, найменший Юрко народився у них у 1945-му. Аби забезпечити сім'ю, Іван Бачинський,

незважаючи на кваліфікацію та професію, змушений був тоді піти працювати старшим майстром на маргариновий завод.

У той період почалися репресії сім'ї Бачинських. У "Втраченому Ужгороді" ми вже розповідали історію священника, пароха Цегольнянської церкви в Ужгороді о. Даниїла Бачинського-молодшого, котрий був молодшим братом Івана. Коли отця Даниїла відправили до в'язниці, Іван допомагав йому та його сім'ї, як міг. У той же час єпископ Олександр Хіра, котрий таємно приїздив із місця заслання до Ужгорода, висвятив на священника й Івана Бачинського. Це був свідомий, хоч і дуже небезпечний крок. Іван знав, що за його будинком теж стежать, не раз його викликали на допити у справі молодшого брата. Як юрист, він намагався допомогти не лише братові, а й іншим священникам. До його будинку на вулиці Щорса часто приходили якісь чоловіки, з якими Іван зачінявся у дальній кімнаті, довго щось обговорюючи. На жаль, дітям своїм Іван не розповідав нічого про ці справи, мабуть, як і всі тоді, думав, що таким чином убезпечить їх від зайвих проблем. Тому нині нащадки й не знають, що насправді відбувалося тоді в їхній родині, і як батьки переживали допити й арешти рідних і друзів.

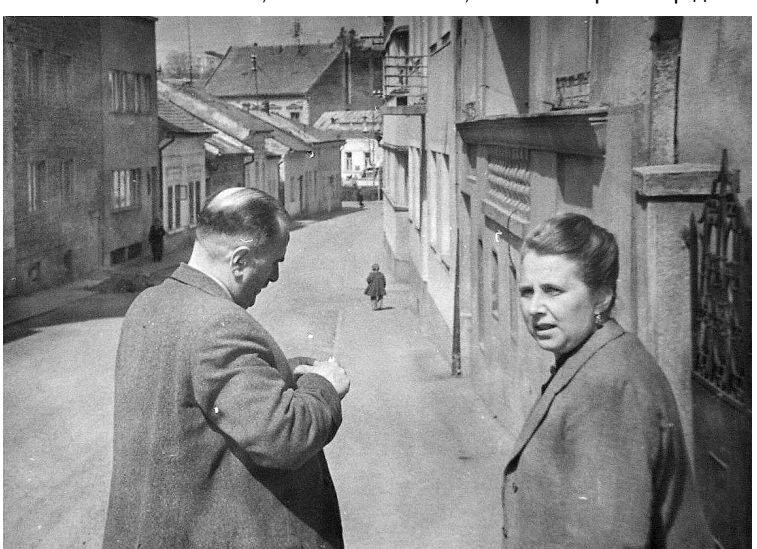

Іван Бачинський в образі Караса

був юрисконсультом на базі "Госпторгу" та "Харчоторгу", а у 1969 році вийшов на пенсію. Цікаво, що у 1960-х, працюючи юристом, Іван Бачинський закінчив вечірню музичну школу і почав, як артист-аматор, виступати в театрі. Бачили би ви, з яким задоволенням він виходив на сцену в опері "Запорожець за Дунаєм", як натхненно виконував роль Караса і крутив наклеєні козацькі вуса! У ті часи навіть газети писали, що "Іван Бачинський - несомнений талант, который прекрасно владеет своим голосом".

Йшли роки, життя тривало, у будинку Бачинських на вулиці Щорса завжди було людно. Двоє доньок Івана та Марії стали музикантами, син Іван та донька Катерина - лікарями, а Юрко - економістом. Усі вони, крім старшого сина Івана, почали подружжя життя саме в будинку батьків, там бігали і маленькі онуки (всього у Івана Бачинського за життя було 13 онуків і 5 правнуків). Навіть коли діти почали роз'їжджатися з батьківської хати, все одно на усі свята збиралися разом, тож нині усі рідні з великою теплою і гордістю згадують свого батька та дідуся.

Коли Іван у 1982 році помер, а через

Подружжя Бачинських на вулиці Щорса

Останньою краплею у грудні 1950-го став арешт старенького о. Даниїла Бачинського - батька Івана. Його звинуватили у тому, що під час війни віддав на потреби угорської армії дзвони з Дубрівської церкви, в якій служив, та спрва жньою причиною була його категорична відмова перейти у православ'я. На початку 1951-го вже дуже хворого священника за-

судили на 25 років позбавлення волі, але до місця ув'язнення відправити так і не встигли, бо в липні 1951-го Даниїл Бачинський-старший помер в ужгородській тюрмі. Його тіло хотіли таємно закопати на старому кладовищі на вулиці Капушанській, але добрі люди розповіли родині священника, де і коли його будуть ховати.

Для Івана це було справжнім горем, але його сім'я не відмовилася від греко-католицької віри. Мабуть, не просто йому було також усвідомлювати, що він, фаховий і відомий юрист, не міг застосувати своїх знань і визволити так несправедливо засуджених батька і молодшого брата. Тому він просто продовжив їхню справу, як священник: таємно відправляв служби вдома та в інших місцях, де це було потрібно.

1950-ті були для Бачинських, як і для багатьох ужгородців, дуже важкими. На щастя, завдяки друзям, котрі знали його, як інтелігентну та освічену людину, Іван Бачинський зумів знайти хорошу роботу в універмазі. Там він працював юрисконсультом до 1956-го, після цього

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

кілька років не стало його дружини, дім поступово почав порожніти. Зрештою, там залишилася лише одна онучка Івана Бачинського, котра не мала можливості утримувати дім, який поволи починав руйнуватися. Тож вона змушена була продати красивий будинок на вулиці Лучкая, але пам'ять про його історію та відомих предків продовжує жити у цій сім'ї та її нащадків.

ДО УВАГИ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

Ужгородська міська рада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кадрами на вільні робочі місця:

- **оператор верстатів з програмним керуванням** – заробітна плата 30 000 гривень – Виконувати підготовку верстата, встановлення та підбір інструменту. Забезпечувати точність обробки, читає креслення, підбирає інструмент та контролює якість готової продукції, що забезпечує високу ефективність.
- **головний бухгалтер** – заробітна плата 40 000 гривень – Виконувати фінансовий та податковий облік підприємства.
- **швачка** – заробітна плата 18 000 гривень – Виконувати на машинах або вручну найпростіші операції з обробки окремих деталей, вузлів та пошиття виробів з різних матеріалів; виконувати найпростіші операції з обслуговування універсальних та спеціальних швейних машин: заправку ниток, заміну голок, регулювання довжини стібка та натягу нижньої і верхньої

ниток, контролювати якість крою, відповідність фурнітури до кольору та призначення виробів.

• **менеджер (управитель) із збуту** – заробітна плата 30000 гривень – Виконувати укладання

договору на надання послуг з новими споживачами (юридичними та фізичними особами). Забезпечення своєчасного надання рахунків та акти наданих послуг для підписання та оплати споживачеві, що закріплені за ним. Комунікація з клієнтами в зоні відповідальності: по телефону та особисті візити, розширення клієнтської бази і т.д.

• **завідувач господарства** – заробітна плата 35 000 гривень – Приймати на склад, зважувати, зберігати і видавати зі складу різні матеріальні цінності. Перевіряти відповідність цінностей, які приймає супровідним документам. Забезпечувати зберігання матеріальних цінностей, вести облік, звітну документацію, брати участь у проведенні інвентаризації. Забезпечує роботу господарської частини, проводить дрібний ремонт, підтримує в належному стані приміщення та будівлі, виконує доручення керівника що стосуються господарства.

• **фахівець із спеціалізованого обслуговування** – 17 000 гривень – Виконувати дрібні ремонтні роботи у приміщеннях (двері, замки, меблі тощо). Контроль за станом території та виконанням господарських робіт. Допомога технічним спеціалістам у забезпеченні життєдіяльності об'єкта.

• **лікар-офтальмолог** – заробітна плата 25 000 гривень – Надавати консультації клієнтам щодо підбору сонцезахисних та лікувальних окулярів.

Звертайтеся до Ужгородської філії Закарпатського центру зайнятості: м. Ужгород, вул. А. Новака, 45. Контактний телефон: (0312) 40 01 26.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 4 по 10 березня ПІШЛИ ІЗ ЖИТТЯ 22 УЖГОРОДЦІВ:

- Куруц Андрій Андрійович 1945 р.н.
- Мікловш Тіберій Йосипович 1964 р.н.
- Сурмай Магдаліна Янівна 1958 р.н.
- Сурмай Микола Іванович 1972 р.н.
- Мостовий Едуард Ігорович 1972 р.н.
- Полаєвський Микола Володимирович 1952 р.н.
- Тараненко Борис Валерійович 1971 р.н.
- Лукач Софія Василівна 1934 р.н.
- Ласковець Вадим Петрович 1938 р.н.
- Пчолинська Олена Іванівна 1959 р.н.
- Шинко Іван Михайлович 1958 р.н.
- Хома Михайло Антонович 1948 р.н.
- Марина Нуцу Михайлович 1945 р.н.
- Довгаль Михайло Олексійович 1958 р.н.
- Можаровський Юлій Сергійович 1988 р.н.
- Жабський Андрій Павлович 1969 р.н.
- Лагоцька Марія Вікторівна 1950 р.н.
- Павлович Марія Іванівна 1960 р.н.
- Колобов Віктор Олександрович 1956 р.н.
- Гринюк Верона Олексіївна 1940 р.н.
- Шванда Михайло Степанович 1974 р.н.
- Індріксон Ніна Макарівна 1936 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

ГОРОСКОП

ОВЕН

Не будьте занадто відвертими з колегами чи приятелями – вас можуть спробувати використати. Продумайте плани на найближче майбутнє. Все у вас вийде чудово, навіть нереальні завдання до кінця тижня розв'яжуться самі собою.

ТЕЛЕЦЬ

Можливі певні непорозуміння, пов'язані з роботою чи навчанням. Намагайтеся стримувати емоції і не будьте впертими у спілкуванні з близькими чи коханими. У вихідні помириться і попросить пробачення.

БЛИЗНЯТА

Удача сама плистиме до ваших рук. Щоб домогтися істотних результатів, досить докласти мінімум зусиль. Наприкінці тижня ваші цікаві ідеї та досягнення будуть гідно оцінені.

РАК

Час будувати плани на майбутнє. Навіть якщо на роботі все нормально, не завадить подбати про самоосвіту і професійний ріст. Приділіть більше уваги дітям.

ЛЕВ

Хочете краще і більше? Це залежатиме від вашої активності, цілеспрямованості й самодисципліни. Запізнення та неувважність можуть призвести до прикрих помилок. Вихідні проведіть у колі родини.

ДІВА

Не дозволяйте втягувати себе у круговерть чужих проблем, спробуйте змінити і впорядкувати хід думок та простір навколо себе. У спілкуванні з колегами, начальством і домашніми будьте дуже обережними.

ТЕРЕЗИ

Сприятлива смуга для вас триває, вдасться розв'язати навіть дуже складні завдання. Не варто серйозно сприймати критичні зауваження. Уникайте метушні – ви й так усе встигнете.

СКОРПІОН

Тримайте себе в руках, будьте уважними і мудрими. Не нехтуйте дрібницями, вирішення навіть незначних питань може дати несподіваний, але приємний результат. Вихідні присвятіть відновленню сил.

СТРЕЛЕць

Намагайтеся реально розрахувати свої сили і не переоцінюйте власних можливостей. У важкій ситуації можна звернутися до друзів. У вихідні не сваріться з близькими.

КОЗОРІГ

Час особистого триумфу. Буде відчуття здатності зрушити гори, змінити світ навколо себе. Добрі результати дасть будь-яка діяльність чи творчість. Вихідні проведіть на самоті.

ВОДОЛІЙ

Якась важлива новина може кардинально вплинути на ваше подальше життя. Але можуть бути непорозуміння через авантюрні вчинки чи далекі від життя фантазії.

РИБИ

Є ризик ухвалення неправильного рішення через небажання уважно розібратися у проблемах, що виникли на роботі чи вдома. У спілкуванні не лінуйтеся шукати компроміс.

АНЕКДОТИ

– Ти пам'ятаєш, коли у твоєї дружини день народження?

– Ні, але я пам'ятаю, коли у неї восьме березня.

Нарешті дні стали довшими, світає суттєво раніше, тому прокидатися на роботу вранці стало набагато легше й приємніше... Боже, і кого я хочу обдурити?!

Оголошення: «Досвідчений приватний детектив швидко та достовірно встановить, чому це раптом ваш чоловік став таким щасливим і життєрадісним».

Не буває потворних та відразливих чоловіків. Буває, що деякі жінки не можуть розгледіти їхню красу та багатий внутрішній світ через відсутність у цих чоловіків достатньої

кількості грошей.

Підозрюю, що час, коли телефон стане розумнішим за середньостатистичного користувача, вже настав. І не тому, що телефони стали розумними.

Він зі сміхом дивився фільми про шпигунів, бо вже протягом десяти років сімейного життя йому вдавалося приховувати коханку від дружини, і що ще складніше – дружину від коханки.

– Яка у вас тривалість робочого дня?

– Восьмигодинна: від восьмої ранку до восьмої вечора.

Як каже наш шеф: "Цінність вашого трудового колективу в тому, що з

нього неможливий витік мізків".

Якщо в першій серії індійського кіно на стіні висить рушниця – то в другій серії вона обов'язково заспіває та затанцює.

Відповідь на питання "Чого хочуть жінки?" очевидна: усі жінки хочуть чого-небудь.

– Були часи, коли 1000 гривень здавалися величезними грошима...

– Нічого, скоро почнеш пенсію отримувати – і ці часи повернуться.

– Чому на тебе дружина вчора так кричала?

– Зарплату пропив.

– Але ж ти маєш право розпоряджатися своїм заробітком.

– Це була її зарплата...

КРУПА, ЯКА ЗМІЦНЮЄ СЕРЦЕ І СУДИНИ ТА ЗНИЖУЄ ТИСК

Раціон, у якому присутні різні види круп, здатен значно впливати на стан серцево-судинної системи. Більшість людей робить вибір на користь гречки або вівсянки, проте фахівці все частіше наголошують на перевагах пшона. Ця проста і вкрай недооцінена крупа містить унікальний набір корисних речовин, які підтримують серцевий м'яз, покращують роботу судин і допомагають організму краще давати раду щоденним навантаженням.

Яка користь пшона для серцево-судинної системи

Пшоно містить величезну кількість калію – головного мінералу для здорового серцевого ритму та міцності судинних стінок. Разом з магнієм він сприяє розслабленню судин, зниженню ризику підвищеного тиску та кращому кровообігу. Крім того, крупа багата на антиоксиданти, які зменшують запалення і захищають клітини від руйнування. Саме завдяки цьому поєднанню пшоно вважають однією з найефективніших круп, які підтримують серце та допомагають йому працювати стабільно.

Регулярне вживання пшона сприяє підвищенню загального тонуусу та зменшує навантаження на серце.

Чому пшоно корисніше за гречку й вівсянку

Попри те, що гречку й вівсянку часто ставлять у топ найздоровіших круп, пшоно має вираженіший вплив саме на роботу серця. Його природні рослинні білки легко засвоюються, не створюючи зайвого навантаження на травну систему. Крупа сприяє нормалізації холестерину, допомагає очищати судини та підтримує здоровий жировий обмін.

Вівсянка корисна, але містить більше клейковини та не має такого високого вмісту калію і магнію, як пшоно. Тому пшоняна каша ефективніше сприяє профілактиці атеросклерозу, підвищеного тиску та загальної втоми серцево-судинної системи. Її м'яка дія підходить навіть людям із чутливим травленням.

Як часто треба їсти пшоняну кашу

Щоб серце отримувало максимум користі, дієтологи рекомендують їсти пшоняну кашу до трьох разів на тиждень. Вона може бути як солоною, так і солодкою: важливо лише уникати надлишку жирів і цукру.

За регулярного вживання пшоно допомагає стабілізувати тиск, підвищує витривалість та сприяє загальному зміцненню судин. Уже через кілька тижнів організм починає реагувати: з'являється легкість, покращується самопочуття і знижується відчуття перевтоми.

БАНАНИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ, ПОКРАЩЕННЯ ТРАВЛЕННЯ ТА КОНТРОЛЮ ВАГИ

Банани – один із найпопулярніших фруктів у світі, вважається чи не ідеальним перекусом. Крім цього, вони досить поживні, містять велику кількість клітковини та антиоксидантів.

Також банани багаті на вітаміни, калій та інші необхідні мінерали, які підтримують життєво важливі процеси в організмі. Крім того, вони є відмінним джерелом вуглеводів, що забезпечують енергію для щоденних активностей.

ПІДТРИМКА СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

Калій у бананах допомагає нервовим клітинам передавати сигнали, що забезпечує регулярне серцебиття та нормальну роботу м'язів. Продукти з високим вмістом калію можуть знижувати ризик атеросклерозу та підвищеного тиску.

ПОКРАЩЕННЯ ТРАВЛЕННЯ

Банани містять пектин, який уповільнює перетравлення вуглеводів, а також пробіотики та пребіотики, що підтримують здорову мікрофлору кишківника. Фруктоолігосахариди у бананах не повністю засвоюються організмом і стимулюють ріст корисних бактерій у товстому кишківнику.

КОНТРОЛЬ ВАГИ

Продукти з низьким або середнім глікемічним індексом та високим вмістом клітковини, як банани, можуть сприяти схудненню. Один середній стиглий банан містить близько 3 г клітковини, що становить приблизно 10% добової норми. Розчинна клітковина допомагає регулювати холестерин, кров'яний тиск і знижує запалення.

ВІДНОВЛЕННЯ ПІСЛЯ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ

Банани забезпечують організм вуглеводами, які допомагають відновлювати глікоген та підвищують засвоєння білка. Калій сприяє балансуванню електrolітів і зменшенню м'язових судом, а антиоксиданти зменшують запальні процеси.

ПОКРАЩЕННЯ НАСТРОЮ ТА КОГНІТИВНИХ ФУНКЦІЙ

Банани містять триптофан, який перетворюється на серотонін, покращуючи настрій і якість сну. Інші сполуки фрукта можуть знижувати ризик когнітивного зниження та проблем із пам'яттю.

Важливо: людям з діабетом варто обмежувати вживання дуже стиглих бананів і контролювати рівень цукру в крові. Також можливі алергічні реакції – кропив'янка, свербіж, набряки чи м'язові спазми.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910. Ідентифікатор медіа: R30-01427
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 360.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Передплатний індекс газети "Ужгород" – 41807.